

OD REDAKCJI

Czwarty tom kwartalnika naukowego „Edukacja – Technika – Informatyka” w 2017 r. składa się z pięciu zasadniczych części tematycznych oraz rozdziału zawierającego recenzje dwóch aktualnych i interesujących pozycji bibliograficznych.

Część pierwszą, zatytułowaną *Problemy polityki oświatowej*, otwiera artykuł dotyczący oceny aktualnego stanu realizacji reformy polskiego systemu edukacji próbując odpowiedzieć na zasadnicze pytanie: *Czy autorzy reformy stworzyli warunki prawne umożliwiające efektywne wdrażanie nowych rozwiązań strukturalnych i programowych?* W kolejnych artykułach poruszono m.in. złożoność obecnych rozwiązań w zakresie trybu i zasad udzielania dotacji oświatowej podmiotom niepaństwowym i niesamorządowym, a także sposób ich uzyskiwania, wykorzystywania i rozliczania przez beneficjentów; relacje pomiędzy kluczowymi interesariuszami lokalnej polityki oświatowej powstałe na tle likwidacji szkół samorządowych; niekorzystne trendy demograficzne, które w połączeniu z przyjętym sposobem finansowania wydatków oświatowych coraz częściej zmuszają władze gmin, zwłaszcza wiejskich, do likwidacji szkół z przyczyn ekonomicznych; wyniki badań porównawczych dotyczących wybranych motywów podjęcia studiów przez absolwentów szkół średnich w Polsce i Słowacji na przykładzie Uniwersytetu Mateja Bela w Bańskiej Bystrzycy oraz Uniwersytetu Rzeszowskiego. Rozdział kończy artykuł na temat edukacji muzycznej w gimnazjach tarnowskich w dobie autonomii Galicji. Autorka, opierając się na danych historycznych, pisze, iż w dobie autonomii Galicji Tarnów posiadał dwa gimnazja, które miały w siatce godzin przedmioty: śpiew i muzyka, i podkreśla, że były to przedmioty nadobowiązkowe, na które młodzież chętnie uczęszczała w porównaniu z innymi przedmiotami.

Część druga, zatytułowana *Problemy edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej*, zawiera opracowania związane zarówno z przygotowaniem nauczycieli, którzy są poddawani ustawicznej ocenie, stając się przedmiotem wielu analiz, dyskusji, a nawet sporów naukowych, interpretację stymulacji aktywności muzycznej dzieci w wieku przedszkolnym wywoływaną słuchaniem muzyki. Ponadto zamieszczono artykuł dotyczący badań postrzegania wzrokowego, które umożliwia człowiekowi podejmowanie codziennych działań, w tym aktywności polegających na odtwarzaniu za pomocą języka plastyki obserwowanych przedmiotów – badania odnoszące się do umiejętności graficznego zapisu gra-

niastosłupa foremngo trójkątnego przez dzieci 6–9-letnich stały się podstawą ustalenia przebiegu rozwoju rysunkowych obrazowań teje bryły znajdujące się w polu widzenia obserwatora. Część tę kończy artykuł prezentujący istotę edukacji ekologicznej z punktu widzenia priorytetów sformułowanych w Narodowej Strategii Edukacji Ekologicznej.

Część trzecią, zatytułowaną *Problemy edukacji formalnej i nieformalnej*, otwiera artykuł, w którym przedstawiono wyniki badań jakościowych dotyczących wykorzystania techniki eye trackingu zastosowanej w celu analizy procesu odczytywania informacji przedstawionych w postaci infografik. W kolejnych artykułach zamieszczono kontynuację raportu z badań percepcyjnych prowadzonych niezależnie od pamięci i nastroju badanej osoby na przykładzie postrzegania przez badane dzieci obrazu pt. *Rodzina*. Część trzecią kończy artykuł dotyczący analizy wyników badań opinii uczniów na temat przydatności wybranych formuł z przedmiotu fizyka zawartych w programie szkolnym – uczniowie ocenili 16 najważniejszych formuł fizyki wybranych przez nauczycieli fizyki, wskazując te, które są najbardziej dla nich zrozumiałe.

W części czwartej znalazło się kilkanaście artykułów z zakresu dotyczącego problemów edukacji technicznej i zawodowej. W pierwszym opracowaniu autor wprowadza nas w ciekawe zagadnienie projektowania wspomaganego komputerowo (redagowanie) w 2D i 3D w szkołach ponadgimnazjalnych, które jest nowym i niezbadanym obszarem – pojawia się zatem konieczność podjęcia badań takiego kierunku kształcenia oraz jego potencjalnego wpływu na dalszy rozwój uczniów. W dalszych artykułach autorzy piszą m.in. o konieczności określenia roli zajęć z doradztwa zawodowego w gimnazjum, ponieważ w ramach tych zajęć organizowane są jedynie spotkania gimnazjalistów z uczniami szkół ponadgimnazjalnych; problemach z dostosowaniem edukacji akademickiej do wymagań współczesnego rynku pracy oraz szerszego wprowadzenia do programów kształcenia studentów przedmiotów specjalistycznych z obszaru technologii i analizy dużych zbiorów danych, a także roli edukacji dla bezpieczeństwa, która wprzęga w system ogniwa dotyczące bezpieczeństwa poszczególnych obywateli, zwiększając ich świadomość w zakresie mechanizmów rządzących systemem bezpieczeństwa i włącza ich w świadome działania na rzecz poprawy bezpieczeństwa w ich środowisku lokalnym, regionalnym. Na zakończenie tej części zamieszczono opracowanie dotyczące warunków, jakie ma spełniać stanowisko pracy z punktu widzenia właściwości wynikających z przepisów przeciwpożarowych oraz pozostałych aspektów higieniczno-zdrowotnych.

W części piątej, zatytułowanej *Problemy edukacji informatycznej*, zamieszczono opracowania poruszające zagadnienia z zakresu podstaw kształcenia informatycznego. Na początek zapoznajemy się z rozwojem wytworów techniki, technologicznym postępem odnajdującym swoje odbicie w ewoluujących ideach i tworzących się teoriach o formowaniu wiedzy – Autorka zwraca tu uwagę na

główne tezy budowania wiedzy w kontekście uwarunkowań wykorzystania internetu z jego różnymi węzłami i połączeniami. W dalszej części zapoznajemy się z głównymi cechami społeczeństwa informacyjnego oraz z podstawowymi problemami związanymi z wychowaniem do wartości współczesnych dzieci i młodzieży – jako cyfrowych tubylców; próbą wyjaśnienia swoistego paradoksu, iż pomimo rosnącej obecności komputerów w procesie kształcenia ich zastosowanie w przeciętnej szkole wciąż znacząco odbiega od możliwości, jakie te urządzenia oferują; kryteriami, jakim muszą sprostać kursy e-learningowe tworzone przez kadre akademicką, na przykładzie Uniwersytetu Rzeszowskiego. Na zakończenie pojawił się artykuł prezentujący system biometrycznej identyfikacji tożsamości ludzi na podstawie analizy geometrii dłoni, dla którego zaprojektowano i zrealizowano stanowisko umożliwiające rzeczywistą identyfikację osób.

W części szóstej zamieszczono recenzje dwóch monografii prezentujących wyniki badań dotyczących identyfikacji potencjalnych możliwości i rzeczywistego zastosowania narzędzi ICT w nauczaniu oraz różne aspekty edukacji dzieci młodszych w zakresie kształcenia językowego, literackiego, matematycznego, społeczno-przyrodniczego i technicznego.

Zachęcamy Czytelników do krytycznej analizy i przygotowania tekstów polemicznych w odniesieniu do różnorodnej tematyki badań edukacyjnych poruszanej na łamach kwartalnika.